



**ПРИКАЗ**  
19.12.2024

**БОЕРЫК**  
№ 667-П

Татарстан Республикасы, Чистай районы, Чистай шәһәре, К.Маркс урамы, рт адресы буенча эзләп табылган «Бөек Ватан сугышы елларында Ватан өчен сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, К.Маркс урамы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышы елларында Ватан өчен сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел, 1975 ел, 2005 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кергү, мәдәни мирас объектның сак предметын билгеләү, чикләрен раслау турында

2002 нче елның 25 нче июнендә гамәлгә кергән 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында»гы Федераль законы, 2005 нче елның 1 нче апрелендә гамәлгә кергән 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында»гы Татарстан Республикасы Законы, дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының 2024 елның 30 нчы октябренә караган уңай бәяләмәсенә нигезләнеп боерам:

1. Татарстан Республикасы, Чистай районы, Чистай шәһәре, К.Маркс урамы, рт адресы буенча эзләп табылган «Бөек Ватан сугышы елларында Ватан өчен сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, К.Маркс урамы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышы елларында Ватан өчен

сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел, 1975 ел, 2005 ел (объект төре - һәйкәл) жирле (муниципаль) эһәмияттәге мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертергә.

2. Әлеге боерыкка караган 1 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, К.Маркс урамы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышы елларында Ватан өчен сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел, 1975 ел, 2005 ел жирле (муниципаль) эһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен расларга.

3. Әлеге боерыкка караган 2 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, К.Маркс урамы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышы елларында Ватан өчен сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел, 1975 ел, 2005 ел жирле (муниципаль) эһәмияттәге мәдәни мирас объектынның сак предметын расларга.

4. Мәдәни мирас объектларын һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеген исәпкә алу бүлегенә, күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләрне, күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертүне тәэмин итәргә.

5. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

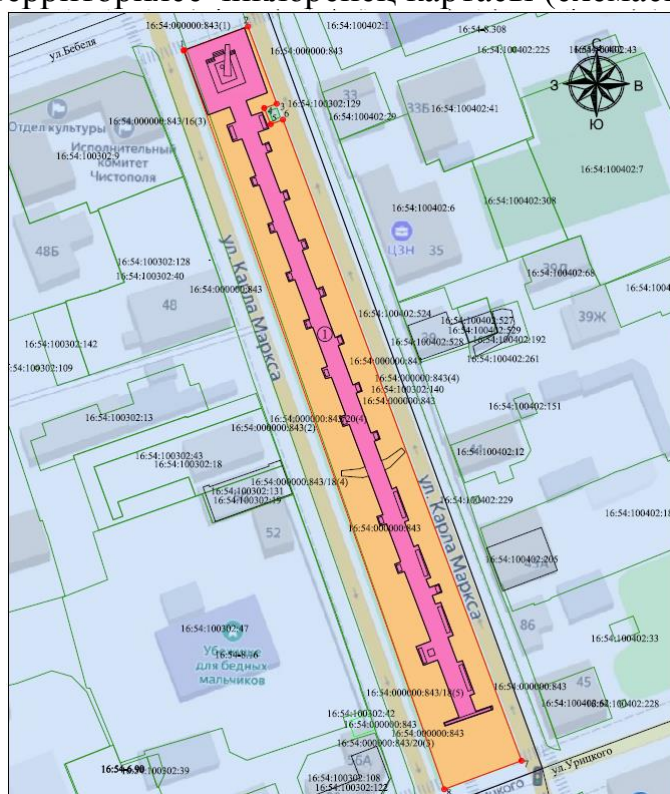
Рәис

И.Н. Гуцин

Татарстан Республикасы  
Мәдәни мирас  
объектларын саклау  
комитетының 2024 елның  
19 нчы декабрдәгә 667-П  
номерлы боерыгына  
караган 1 нче кушымта





Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре,  
К.Маркс урамы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышы елларында  
Ватан өчен сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел, 1975  
ел, 2005 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәгә мәдәни мирас объекты  
**территориясе чикләре**

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре,  
К.Маркс урамы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышы елларында  
Ватан өчен сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел, 1975  
ел, 2005 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәгә мәдәни мирас объекты  
**территориясе чикләренең картасы (схемасы)**



Масштабы 1:1000

Шартлы билгеләр:

	- мәдәни мирас объекты
	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы ноктасы
	- мәдәни мирас объекты территориясе
	- БДКМР белешмәләре буенча жир кишәрлекләре чикләре
16:54:000000:843	- жир кишәрлегенең кадастр номеры

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, К.Маркс урамы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышы елларында Ватан өчен сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел, 1975 ел, 2005 ел жирле (муниципаль) эһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең текст тасвирламасы

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, К.Маркс урамы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышы елларында Ватан өчен сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел, 1975 ел, 2005 ел жирле (муниципаль) эһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәге урыннардан уза:

Чикнең узу урыны		Чикнең узу урынының тасвирламасы
ноктдан	ноктдан	
1	2	1 нче ноктадан 20,03 м ераклыкка төньяк-көнчыгыш юнәлештә, Бебель урамына параллель рәвештә 2 нче ноктага кадәр
2	3	2 нче ноктадан 24,16 м ераклыкка, кадастр номеры 16:54:00000:843 булган жир кишәрлеге чиге буйлап, 3 нче ноктага кадәр
3	4	3 нче ноктадан 3,88 м ераклыкка, кадастр номеры 16:54:00000:843 булган жир кишәрлеге чиге буйлап, 4 нче ноктага кадәр
4	5	4 нче ноктадан 5,08 м ераклыкка, кадастр номеры 16:54:00000:843 булган жир кишәрлеге чиге буйлап, 5 нче ноктага кадәр
5	6	5 нче ноктадан 3,83 м ераклыкка, кадастр номеры 16:54:00000:843 булган жир кишәрлеге чиге буйлап, 6 нчы ноктага кадәр
6	7	6 нчы ноктадан 200,38 м ераклыкка, кадастр номеры 16:54:00000:843 булган жир кишәрлеге чиге буйлап, 7 нче ноктага кадәр
7	8	7 нче ноктадан 24,12 м ераклыкка, кадастр номеры 16:54:00000:843 булган жир кишәрлеге чиге буйлап, 8 нче ноктага кадәр
8	1	8 нче ноктадан 229,50 м ераклыкка, кадастр номеры 16:54:00000:843 булган жир кишәрлеге чиге буйлап, 1 нче ноктага кадәр

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре,  
 К.Маркс урамы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышы елларында  
 Ватан өчен сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел, 1975  
 ел, 2005 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты  
 территориясе чикләренең характерлы нокталар таблицасы

№	Жирле координаталар системасында характерлы нокталарның координаталары (ЖКС-16)	
	X	Y
1	429921.95	2211826.38
2	429928.95	2211845.15
3	429906.31	2211853.59
4	429905.04	2211849.92
5	429900.33	2211851.83
6	429901.66	2211855.42
7	429713.85	2211925.28
8	429705.49	2211902.65
1	429921.95	2211826.38

Татарстан Республикасы  
Мәдәни мирас  
объектларын саклау  
комитетының 2024 елның  
19 нчы декабрдәгә 667-П  
номерлы боерыгына  
караган 2 нче кушымта

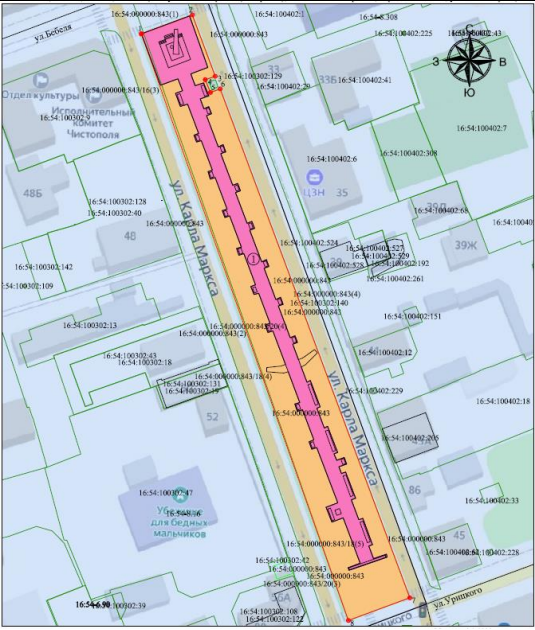

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре,  
К.Маркс урамы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышы елларында  
Ватан өчен сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел, 1975  
ел, 2005 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәгә мәдәни мирас объектының  
**сак предметы\***

Мәдәни мирас объектының сак предметы булып:

1. Объектның урнашу урыны: К. Маркс урамының үзәк аллеясы.
2. Әйләнә - тирә мәдәни ландшафт структурасында композицион әһәмияте (роле): К.Маркс урамының композицион һәм архитектура-сәнгати үзәге.
3. Һәйкәлнең габаритлары: аллея габаритлары чикләрендә.
4. Мемориаль чорга һәйкәлнең күләм-киңлек композициясе, үлчәмнәрен, габаритларын, материалның киселешен һәм бер-берсенә карата урнашуын да кертеп: 1968 елгы үзәк мемориаль комплексның һәм 1975 елгы геройлар аллеясының 2005 елгы кертемнәр белән нисбәте.
5. Һәйкәлнең, постаментның, мемориаль такталарның техникасы һәм материаллары: стилобат, пилоннар һәм барельефлы мемориаль плитәләр, лавр тажлы «Мәңгелек ут» касәсе: тимер-бетон, металл; скульптура, пилоннар, барельефлы һәм мемориаль Такталы вертикаль һәм горизонталь стелалар: материал (бетон, мәрмәр, гранит); техника (высекание, гравировка, формалау, чүкеп ясау).
6. Тематика-сюжетлар, сәхнә (композиция) циклары: «Ватан сугышы ордены», автоматлы солдатлар, барельефлар һәм Геройлар һәм тыл хезмәтчәннәре скульптуралары.
7. Язулар һәм текстлар, аларны башкару техникасы: геройларның фамилияләре, исемнәре һәм аталарының исемнәре, аларның яшәү еллары, барельефлар, саннар «1941-1945», техника (кисеп ясау, гравировка ясау, формалаштыру, чүкеп ясау).

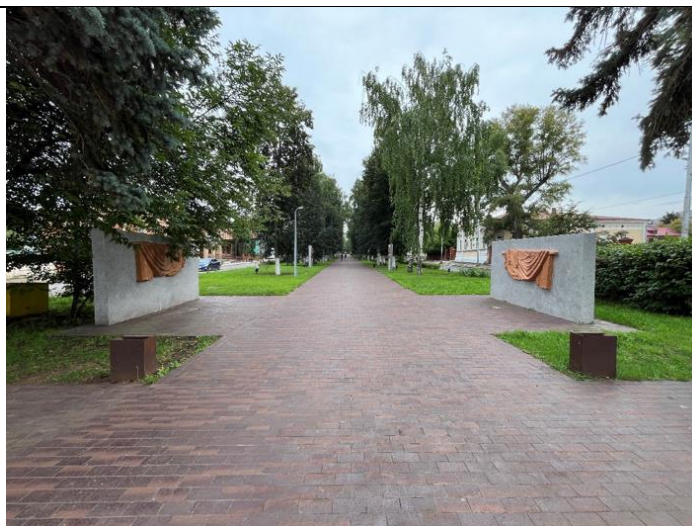
\* Комплекслы фәнни тикшеренүләр һәм реставрация эшләрен башкару барышында сак предметы өстәлгә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, К.Маркс урамы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышы елларында Ватан өчен сугышта һәлак булган чистайлыларга мемориал», 1968 ел, 1975 ел, 2005 ел жирле (муниципаль) эһәмияттәге мәдәни мирас объектынның сак предметы

	Сак предметы	Төп элементларны фотофиксацияләү/график материаллар
1.	Объектның урнашу урыны: К.Маркс урамының үзәк аллеясы.	 <p>1 нче рәсем. Объектның урнашуы</p>
2.	Әйләнә - тирә мәдәни ландшафт структурасында композицион эһәмияте (роле): К.Маркс урамының композицион һәм архитектура-сәнгатти үзәге.	 <p>2 нче рәсем. Гомуми күренеш</p>



3. Һәйкәлнең габаритлары: аллея габаритлары чикләрендә.



3 нче рәсем. Геройлар аллеясына гомуми күренеш



4 нче рәсем. Геройлар аллеясына гомуми күренеш

4. Мемориаль чорга һәйкәлнең күләм-киңлек композициясе, үлчәмнәрен, габаритларын, материалның киселешен һәм бер-берсенә карата урнашуын да кертеп: 1968 елгы үзәк мемориаль комплекстың һәм 1975 елгы геройлар аллеясының 2005 елгы кертемнәр белән нисбәте.



5 нче рәсем. Урицкий урамы ягынан күренеш





6 нчы рәсем. Мәңгелек ут һәм ленталы лавр тажы

5. Һәйкәлнең, постаментның, мемориаль такталарның техникасы һәм материаллары: стилобат, пилоннар һәм барельефлы мемориаль плитәләр, лавр тажлы «Мәңгелек ут» касәсе: тимер-бетон, металл; скульптура, пилоннар, барельефлы һәм мемориаль Такталы вертикаль һәм горизонталь стелалар: материал (бетон, мәрмәр, гранит); техника (высекание, гравировка, формалау, чүкеп ясау).



7 нче рәсем. Барильефлы стилобатта горизонталь стела



8 нче рәсем. Барельефлы горизонталь стела

6. Тематика-сюжетлар, сәхнә (композиция) цикллары: «Ватан сугышы ордены», автоматлы солдатлар, барельефлар һәм Геройлар һәм тыл хезмәтчәннәре скульптуралары.



9 нчы рәсем. Мәгълүмати язуды һәм хәрби билгеләре булган горизонталь стела



10 нчы рәсем.

Р. Рождественскийның шигырь өзеге белән вертикаль стела

7. Язулар һәм текстлар, аларны башкару техникасы: геройларның фамилияләре, исемнәре һәм аталарының исемнәре, аларның яшәү еллары, барельефлар, саннар «1941-1945», техника (кисеп ясау, гравировка ясау, формалаштыру, чүкеп ясау).



11 нче рәсем. Солдатларның исемнәре язылган такталар